

Interessant nieuws van het Eurobirdnet in maart en april 1999

1. Een oproep tot het beschermen van een gebied waar allerlei dieren leven, heeft altijd mijn sympathie. De mens heeft al genoeg verpest. Een snelle reactie via 'Het Vogeljaar' lukt niet. Het duurt altijd weer een paar maanden voordat u deze rubriek leest.

Maar u zou de film 'The Beach' die wordt uitgebracht door '20th Century Fox Movie' kunnen boycotten. Deze film werd opgenomen op Phi Phi Leh Island in Thailand, een beschermd nationaal park. Volgens Gruff Dod uit het Verenigd Koninkrijk is dit een van de mooiste en onbedorven eilanden in de Indische Oceaan. Voor het filmen van een basketbalwedstrijd moest een stuk strand worden verbreed door alle vegetatie af te graven en door het opbrengen van zand het strand te verbreden. Ook plantte men er honderd niet-inheemse Kokospalmen.

Het strand erodeert en de plaatselijke natuuractivisten staan machteloos.

Schrijf een brief naar de producer van de film: Andrew MacDonald, Producer c/o Carol Sewell, 10201 W. Pico Blvd., Building 89, Room 224, Los Angeles, CA 90035. Op deze wijze laten wij in ieder geval weten dat wij allen aandacht dienen te hebben voor de natuur.

Wie de actuele stand van zaken wil weten, kan het volgende adres opzoeken:

<http://www.wildrockies.org/wwe/> Hier staat voor zover nog van toepassing een petitie.

2. Op zaterdag 24 oktober 1964 begon ik 'officieel' met vogels kijken. Ik liep toen mee met een excursie in het Amsterdamse Bos. Afgelopen jaar 1998 viel 24 oktober weer op een zaterdag en ik herhaalde de excursie van toen om te zien wat er was veranderd. Wie hier meer over wil weten, kan mijn artikel lezen in 'De Gierzwaluw' nummer 2 van 1999.

Een van de verschillen was het voorkomen van de Waterpieper (*Anthus spinoletta*) op de weilanden van Boerderij Meerzicht. Heel lang was dit een soort waar niet aan werd gedacht. Een enkeling meende er wel eens een gezien te hebben. De afgelopen jaren is de Waterpieper een 'gewone' verschijning in de herfst en winter.

Door het bovenstaande herinnerde ik mij dank zij een bericht dat Stuart Reeves uit het Verenigd Koninkrijk naar het Eurobirdnet verzond. Hij gaat voor Schotland de situatie van de Waterpieper beschrijven in het tijdschrift 'Birding Scotland'. Hij wilde weten hoe het in de Noord-Europese landen met deze soort was gesteld. In Noorwegen bestudeert men een geval voor opname in de Noorse Vogellijst. Op 27 oktober 1997 fotografeerde een vogelaar een mogelijke Waterpieper. Men bestudeert de foto nog steeds. In 1998 werden vijf Waterpiepers gemeld vanuit Zuidwest-Noorwegen.

In Denemarken accepteerde men een waarneming van 5 januari 1989. Sedertdien is de soort in kleine aantallen in Noord-Jutland te vinden. De eerste Zweedse waarneming komt uit Blekinge, een gebied in Zuidwest-Zweden. De waarneming werd gedaan op 22 en 23 oktober 1993. Sindsdien wordt ook hier de soort elke winter in kleine aantallen gezien.

Er zijn geen waarnemingen bekend uit IJsland en Finland.

In Schotland komt de soort spaarzaam voor. Er zijn maar drie of vier waarnemingen per winter. De laatste jaren komen er echter meer waarnemingen. Vijf of zes in de winters van 1994-1997. Mogelijk breidt de soort zich iets naar het noorden toe uit.

3. Andrea Corso uit Italië vraagt om vrijwilligers. Als je dit leest, zal het niet direct meer nodig zijn voor de voorjaartrek. Maar in september of oktober is er weer gelegenheid.

Het betreft het overtrekken van stootvogels. Deze tellen en voor zover dat kan, met velen zorgen dat het onmogelijk is deze dieren uit de lucht te schieten. Een noodkreet om hulp.

Wie meer wil weten schrijft naar: Via Camastra 10, I-96100 Siracusa, Italië, telefoon: 0039 (31) 75 49 26. Alle Europese stootvogels trekken over Sicilië. Soms in grote aantallen, zoals de Wespindief (*Pernis apivorus*), waarvan er twintig- tot dertigduizend voorbijtrekken. Soms in kleine aantallen, zoals de Eleanora's Valk (*Falco eleonorae*), waarvan er tien tot vijftig langskomen. En natuurlijk de echte zeldzaamheden, zoals Keizerarend (*Aquila heliaca*) en de Oost-Aziatische Amoorroodpootvalk (*Falco amurensis*), die hier als enige soort binnen het West-Palearctische gebied is gezien.

En dan te bedenken dat Sicilië een prachtig eiland is met ook andere bezienswaardigheden. In september 1996 trokken Wim Smeets en Jaap Taapken ruim een week door Toscane en Lazio met deze nog jeugdige topornitholoog.

4. In Barcelona heeft men 25 Slechtvalken (*Falco peregrinus brookei*) uitgezet. Dit zijn jonge beesten die per vijf stuks op vijf verschillende plekken werden uitgezet. Meer dan vijf jaar geleden broedde de laatste Slechtvalk er. Duivenhouders hebben ervoor gezorgd dat zij geen last meer hadden van de Slechtvalk. De uitgezette vogels worden voorzien van een zendertje. Het betreft hier de mediterrane ondersoort van de Slechtvalk.

5. De Witrugspechten (*Dendrocopos leucotos*) in Zweden wordt met uitsterven bedreigd. 'Is het goed deze schaarse soort te lokken met een bandrecorder?', zo vraagt Stefan Henriksson zich af. Hij wil graag reacties. Zodra ik meer weet over dit onderwerp, schrijf ik er verder over.

Een Ruigpootuil in Drenthe werd dit jaar slechts twee avonden en nachten gehoord. Verjaagd door het afdraaien van het geluid? Misschien levert dit bij sommige soorten toch verstoring op.

6. In november 1998 konden wij tijdens de Sovon-dag een handtekening zetten tegen het verlengen van de tijd dat er mag worden gejaagd op trekvogels. In juli 1998 werd er in Frankrijk

een wet aangenomen die het jachtseizoen op trekvogels verlengde. Dit onder invloed van de sterke jagerslobby. Terecht is de Franse Vogelbescherming een actie gestart om handtekeningen te verzamelen tegen deze wet. Zij druipt in tegen de Europese wetgeving (zie vorige nummer van Het Vogeljaar, bladzijde 80).

Aanvankelijk zou de actie in het voorjaar van 1999 stoppen. Er waren toen 400.000 handtekeningen. Maar men wil er een miljoen hebben. De Engelse Vogelbescherming heeft zich ook in de strijd geworpen. Het moet vanzelf spreken dat ook in Nederland Vogelbescherming in haar honderdste jaar deze actie ondersteunt en haar leden in de gelegenheid stelt een handtekening te zetten. Op dit moment (eind april 1999) heb ik nog geen teken dat dit gaat gebeuren. Maar het kan nog tot 31 oktober van dit jaar.

Bij onze redactie zijn formulieren aan te vragen waar men tien handtekeningen op kan verzamelen. Maak er eerst fotokopieën van zodat u meer handtekeningen kunt vergaren. Er zijn Nederlands-, Engels- en Franstalige formulieren beschikbaar. Neem er dus ook mee op vacantie! Lezers van Het Vogeljaar verzamelden al zo'n kleine 10.000 handtekeningen. Welbedankt beste mensen, ga zo door! Vogelwerkgroepen kunnen bijvoorbeeld een blanco lijst insluiten bij hun verenigingsblad. Zie het vorige nummer van Het Vogeljaar, bladzijde 80.

Wie via het internet wil tekenen kan dat doen op pagina: <http://www.lapetition.com>. Meer informatie valt er op deze website te krijgen, alsmede via info@lapetition.com. Een formulier voor verscheidene handtekeningen aanvragen kan ook: Storders@rspsb.org.uk.

Hopelijk kan dit ook via de (nog altijd niet functionerende) website van Vogelbescherming.

Op 20 april 1999 bracht men de eerste aangeschoten Zomertortel (*Streptopelia turtur*) bij Olivier Le Gall. Het hier was even boven Bordeaux gevonden. In april wordt jaarlijks aan de Gironde nog steeds een ware slachting onder deze daar doortrekkende vogels gehouden.

7. De Zwitserse Dwaalgastencommissie meldt dat er tussen 15 en 18 december 1997 door vissers een Marmeralk (*Brachyramphus marmoratus*) in eerste winterkleed is gevonden in een vissersnet. De verdrinken vogel werd ontdekt in het Meer van Zürich. Deze vogel, die normaal in de Stille Oceaan voorkomt, is als eerste waarneming voor het West-Palearctische gebied door de Zwitserse commissie aanvaard.

8. Een mooi bericht komt van Richard Zink van de Universiteit van Wenen. Hij is betrokken bij een lammergierproject. Er zijn inmiddels vijftig territoria in de Oostenrijkse Alpen. Het project dat sedert 1986 loopt, heeft dus zijn vruchten afgeworpen. De projectcoördinator wil nu deze gieren monitoren. Maar het territorium kan voor één paartje bestaan uit meer dan 600 km². In mei 1999 gaan er zeventienhonderd mensen op pad om te zien waar de Lammergieren (*Gypaetus barbatus*) zijn te vinden.

Reacties

Ton Bode reageerde nogmaals op het bericht over de gele kleur van Zwartkoppen (*Sylvia atricapilla*) in aflevering 12 van deze rubriek (1998 - 46 (6): 270). Hij vond het jammer dat ik de schijn wakte dat de kleur door stuifmeel kan zijn veroorzaakt. Ik verwees namelijk naar een artikel uit Ardea 85 (2) 'Pollen as a marker in Migratory Warblers, Sylviidae' (bladzijden 223-231). Ton wijst op een artikel in Ardea 86 (2) 'Sexual differences in levels of blood carotenoids in Cirl Buntings' (bladzijden 245-248). Het artikel is geschreven door twee Spanjaarden J. Figuerola & R. Gutiérrez. In het artikel wordt gesteld dat het voedselaanbod met daarin caroteen een extra glans kan geven aan Cirlgorzen (*Emberiza cirius*).

Ton wijst erop dat alle mannetjes Zwartkoppen die hij waarnam, een gele kleur hadden.

Paul Herroelen uit België schreef mij in maart 1999 een brief en hij geeft aan dat hij ringer is en dat hij 'bij de vangsten in Vlaams-Brabant verscheidene Zwartkoppen noteerde met 'geel' op de benedendelen'. Hij noemt:

een eerstejaars mannetje op 6 september 1964 (buik roomkleurig);

een adult mannetje op 9 september 1969 (benedendelen lichtgeel);

een eerstejaars mannetje op 15 augustus 1979 (benedenborst en flanken, maar vooral de buik duidelijk lichtgeel);

twee eerstejaars mannetjes gevangen op 19 oktober 1979 (de eerste met een mooie geelachtige tint op de onderzijde, de tweede vuilwit);

een adult mannetje, vangst 17 september 1982 (onderzijde en benedenste helft van de oogring mooi lichtgeel).

Verder verwijst hij naar:

- Glutz von Blotzheim & Bauer (1991), Band 12/2: 952 'eerstejaars vrouwtjes hebben op de onderzijde een 'leghelber Anflug' (leemkleurige was of tint);

- W. Fiedler (1995), Vogelwarte 38: 112 beschrijft een op 17 september 1993 gevangen vrouwtje dat bleek bruinachtig tot kaneelkleurig gevederde heeft.

Zo komt 'de waarheid' toch bovendien. Ton en Paul bedankt.

Vervolg DBA-websites

Om nog even terug te komen op de website van de 'Dutch Birding Association'(DBA). Uit de vorige aflevering nog het volgende:

CDNA-nieuws dat is weer een leuke site. Welke soorten zijn beoordeeld? Wie 'haalde' het en wie niet? Van welke soorten moet je een beschrijving indienen? Prima informatie.

Verder vind je op de website een knop om je aan te melden voor het DBA en wat dat kost. De abonnementsprijs valt reuze mee voor zo'n prachtig blad met zulke mooie foto's en interessante artikelen.

De e-mail service vind ik heel goed. Mebweb deed dit al. Zij hadden een lijst met landen en bij elk land stond dan een naam van een persoon met zijn of haar e-mail. De webmaster en zijn helper laten ons hier een kaartje zien. Klik op een werelddeel en... er verschijnen landen. Klik

op een land en... de e-mail adressen worden voorgeschoteld. Een buitengewone geste. Deze kaart wordt steeds actueel gehouden.

Ten slotte is er een bulletinboard, een soort prik-bord. Het is de bedoeling dat hier discussies gaan plaatsvinden. Bijvoorbeeld over een Zilvermeeuw (*Larus argentatus*) die sterk lijkt op een Amerikaanse Zilvermeeuw (*Larus smithsonianus*). Dat bevordert het kijken en de kennis van de vogelsoort. Rob Olivier is voor dit onderdeel verantwoordelijk. Hij is systeembeheerder en hij werkt graag met allerlei programma's die zelf HTML en/of Javascript gebruiken.

Mijn wens zou het zijn net zo'n kaartje van de wereld te hebben met links naar allerlei organisaties en vogaars in de wereld. Rolf de By en Willem-Pier Vellinga hebben daar heel wat werk voor verzet. Op hun website zou het ook mooi zijn. Echter via Dutch Birding zijn er misschien meer waarborgen naar de toekomst. Het is tenslotte best veel werk.

Hartelijk dank voor een paar uurtjes lezen op deze website en leuk dat er zo'n geweldige ontwikkeling te is zien vanaf februari 1996.

De homepage van Vogelwerkgroep Oost-Veluwe

Deze homepage wordt gemaakt door Rob Versteeg. Het adres:

<http://home-1.worldonline.nl/~robver/>

Vignet Vogelwerkgroep Oost-Veluwe.

Op zijn homepage zien wij een IJsvogel (*Alcedo atthis*). Wie daarop klikt kan diverse vogelfoto's bekijken. Een prachtige foto van een Bokje (*Lymnocyrtus minimus*) en van een Waterpieper (*Anthus spinoletta*). Het is heel prettig dat de foto's in enkele seconden kunnen worden binnengehaald. Zo zijn er tweëntwintig schitterende foto's te bewonderen.

Dat het Bokje en de IJsvogel op de website staan is niet zo verwonderlijk. Als Rob meegaat met een PTT-telling, dan zijn die vogelsoorten die hij gewoonlijk tegenkomt. In februari 1999 echter is dit niet het geval. Wel drie Grote Gele Kwikstaarten (*Motacilla cinerea*).

Rob verzorgt de website van de Vogelwerkgroep Oost-Veluwe. De centrale plek is Apeldoorn. Deze stad ligt aan de rand van het werkgebied, maar het gebied ligt tussen de Veluwerand en de IJssel. 'Wij zitten haast niet in de bossen' schrijft

Rob en het klinkt als een verzuchting. Het lijfblad heet de 'Gieteling' (de Overijsselse volksnaam voor Merel) en het komt vier keer per jaar uit. Er is een dertigtal vogelaars actief in dit gebied.

Bussloo is een recreatiegebied. Er zijn verscheidene adviezen gegeven door de vogelwerkgroep en deze zijn aangenomen door de recreatiegemeenschap Veluwe om dit gebied een natuurlijk tintje mee te geven. Zo is er een oeverwaluwend aangebracht. Leuk voor de adviseurs dat juist daar in de buurt een Zwarte Wouw (*Milvus migrans*) een jong groot bracht (zie Versteeg & Voskamp, de Takkeling 3, 1996). Dit is het eerste broedgeval voor Nederland. In de zomer heb je er als vogelaar niets te zoeken, dan is het gebied er voor de recreatie.

Rob is een vijftiger en hij was aanvankelijk geïnspireerd door Dutch Birding. Langzamerhand leerde hij dat het hebben van een soortenlijst mooi is, maar dat er ook ander zaken zijn in het vogelleven. Bijvoorbeeld het redacteurschap van de Gieteling. Dat is ook uiterst waardevol werk. Daarnaast heeft hij een ringvergunning en helpt mee bij diverse projecten.

De IJssel is zijn gebied. Hij houdt van wandelen en natuurlijk ook van foto's maken. En dan zit hij ook nog graag achter de computer om met behulp van frontpage iets in elkaar te knutselen. Zijn foto's wil hij graag aan ons laten zien en daarna met een website beginnen van de vogelwerkgroep was een logische stap. Allemaal nog in aanbouw, maar toch.

Wie meer wil weten, kan hem bellen in Deventer: (0570) 61 46 55.

De vogelwerkgroep doet mee aan allerlei lande-

lijke activiteiten. Niet alleen onderzoek, maar ook bescherming staat hoog in het vaandel.

Wie meer wil weten over deze vogelwerkgroep kan contact op nemen met de secretaris:

Martin Heinen, Het Schip 144, 7325 NP Apeldoorn, (055) 366 01 94. De donatie is f 25,- per jaar. Daarvoor kunt u ook dialezingen bijwonen.

Er zijn verschillende links naar vogelwerkgroepen. Van het bestaan van diverse van deze websites had ik nog niet vernomen. Hoewel dit geen homepage is waarop heel veel zaken te lezen zijn, is het toch weer nieuwe informatie.

De homepage van Arjen Drost

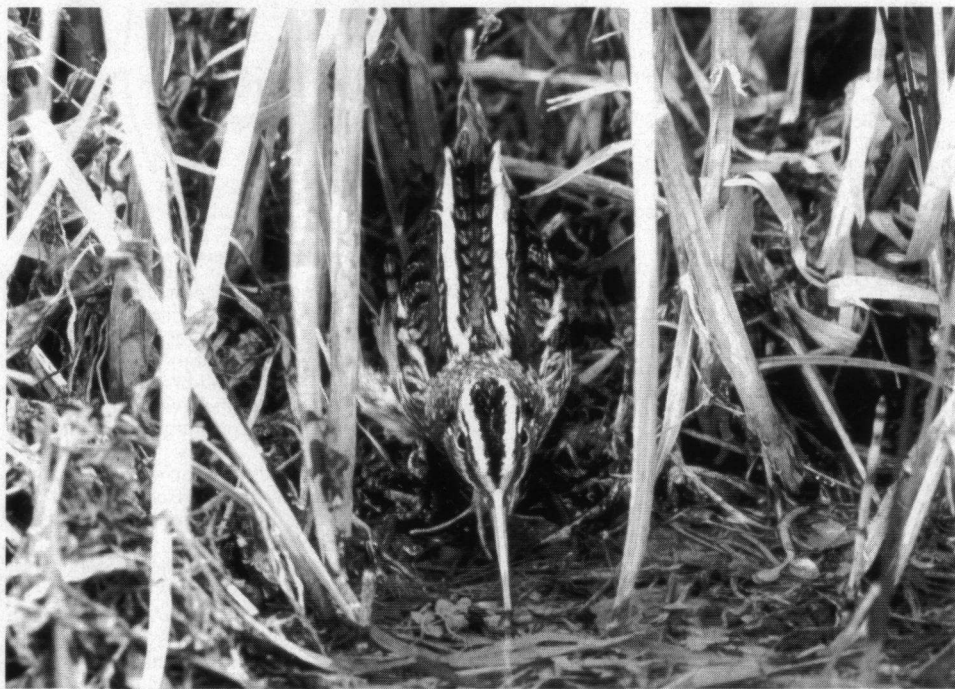
Wij surfen door naar de homepage van Arjen Drost door zijn link aan te klikken. De URL:

<http://www.bioledu.rug.nl/B0942979> wekte mijn nieuwsgierigheid. Wie wil er een nummer zijn?

'The Green Planet' is de titel van deze website. De maker heet Arjen Drost. Hij maakt op allerlei manieren op deze website kenbaar dat hij geen nummer is. Wie de site heeft bezocht, weet iets van Arjen!

Hij is niet professioneel bezig met het opzetten van websites. Hij heeft pas onlangs een cursus gevolgd. Dat had ik vorig jaar niet gedacht, toen ik zijn pagina bezocht.

Hij is begonnen met het programma 'Notepad'. Steeds vaker blijkt dat je met een eenvoudig tekstverwerkingsprogramma kunt starten. 'Kladblok' uit Windows 95 en 98 is ook zo'n programma. Wie zoekt op het net kan bijvoorbeeld 'Dreamweaver' downloaden en dan maar beginnen.

Bokje, Oude Beek, Lieren bij Apeldoorn, 12 februari 1996.

Foto: Rob Versteeg.

Hij wil nuttige zaken op zijn website. Deze tweeëntwintigjarige webmaker studeert in Groningen biologie. Zijn liefde voor deze wetenschap moet hij hebben opgedaan in zijn geboorteplaats Eibergen. Inventariseren doet hij voor een stichting en voor Vogelwerkgroep Eibergen. Daar richtte hij met wat vrienden in 1984 een natuurclub op. Inmiddels is deze club uitgegroeid tot de 'Stichting Motacilla' met ook een eigen website.

Op de homepage staan de 'nuttige' zaken van Arjen gerangschikt: vogels, insecten, wandeltochten en de Stichting Motacilla.

De wandeltochten trekken mij het eerst. Arjen beschrijft de 'West-Highland Way' in Schotland, die hij in 1996 heeft gelopen. Een tocht van 150 km in acht dagen. Dat moet een bijzondere ervaring zijn. De Tour des Cévennes in Frankrijk volgde en daarna in 1998 een trektocht door Zweden. Padjelantaleden heet deze route. Een tocht van 150 km, die dit keer in zeseneenhalf dag werd gelopen. Prachtige foto's zijn er van deze tochten: een schitterende Morinelplevier (*Charadrius morinellus*); op een foto. En wat te denken als je wakker wordt en een Moerassneeuwhoen (*Lagopus lagopus lagopus*) ziet staan!!

Muddusleden is de laatste tocht die hij beschrijft. Zeventig kilometer loopt hij door dit Zweedse natuurgebied. Auerhoen (*Tetrao urogallus*), Bruinkopmees (*Parus cinctus*) en Taigagaai (*Perisoreus infaustus*); en ik hoef niet verder te kijken. 'Ik trek mijn wandelschoenen aan en ga...!' Helaas de plicht roept. Ik ben geen student!

De hyperlink naar 'birds' laat de foto zien van de Morinelplevier. Verder wordt u uitgedaagd een 'mystery bird' op naam te brengen, helaas geen tijd, dus een gokje: Geelgors.

Verder is er een link naar de 'lifelists' en ook een 'Zweedse lijst' is te bewonderen, alsmede de waarnemingen die Arjen de afgelopen tijd in binnen- en buitenland heeft gedaan.

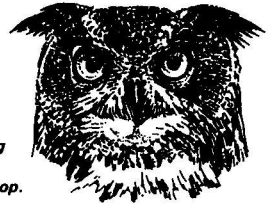
De link naar 'Photogallery' mag er zijn. Hier kunnen wij niet alleen genieten van allerlei mooie vogels, maar ook prachtige vlinders, andere insecten, zoogdieren, landschappen en planten worden geshowd. Een waar genot.

Foto's van de trektochten zijn er te vinden en op een andere pagina laat de maker van deze interessante website zien wie hij is en hoe hij in allerlei zaken is geïnteresseerd. Heel boeiend.

Natuurlijk ben ik geïnteresseerd in de 'Stichting Motacilla'. Het begon als een clubje 'Vrienden van de Natuur'. Jasper en René Gelderblom, alsmede Bas Voerman waren erbij betrokken. De jongelui wilden in de natuur rondlopen en ervoor zorgen dat het er netjes bleef. Bovendien gingen zij in de winter eenden van voedsel voorzien. Er kwam een blad: 't Kwikstaartje'. Deze club kreeg één eigen onderkomen bij een van de ouders op een zolder. Maar er kwam een vervolg. De Latijnse naam *Motacilla* duidt al aan dat men meer wilde. Er werden projecten georganiseerd in de Achterhoek. Inventariseren van flora en fauna.

■ PC. Meijer, Bakboordlaan 3, 3448 KG Woerden, telefoon: (0348) 43 19 05; fax: (0348) 43 02 16. E-mail adres: meijerpc@worldonline.nl. Mijn homepage vindt u op: <http://members.tripod.com/~pcmeijer/index.html>

De homepage van 'Het Vogeljaar' vindt u op: <http://home.wxs.nl/~rkole/vj.htm>

Samen op weg
naar een
beschermde biotoop.

Hulp de Oehoe's van de Sint-Pietersberg

Voor het derde jaar worden vier jongen grootgebracht door de Oehoe's op de Sint-Pietersberg in Zuid-Limburg. De leden van het Oehoe-project willen het leefgebied van deze uilen voor de toekomst veiligstellen.

Helaas beslist de politiek verantwoordelijke dat er aan deze volledige rust kan worden voorbijgegaan. Het gevolg zal zijn dat het enige in ons land broedende paar zal verdwijnen.

Als u zich kunt vinden in een volledige bescherming van het enige broedpaar in ons land dan wordt u verzocht de verantwoordelijke te laten weten dat u kiest voor absolute ontoegankelijkheid en een observatiehut.

U kunt het volgende schrijven aan *ing. M.J.H. Vestjens, Gedeputeerde Provincie Limburg, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht:*

'Geachte Gedeputeerde Vestgens, Ik kies voor een volledige bescherming van het leefgebied van het enige oehoeëpaar in Nederland. Om het risico van verstoring en verjaging van deze vogels te voorkomen wil ik U vragen het gebied volledig ontoegankelijk te houden. Ik vind een observatiehut een meer dan voldoende alternatief.'

Vermeld daaronder uw naam, adres, uw handtekening en datum.

Een voorgedrukt formulier is eventueel aan te vragen per briefkaart bij de redactie.

Voor inlichtingen over deze actie: Mathieu Kouters, (043) 458 28 84 of Hans Damink, (043) 347 74 95.

De gemeente Eibergen ging zelfs geld geven voor het uitvoeren van een project.

In principe een leuke ontwikkeling. Er is nu een heuse stichting die zich wil inzetten voor de natuur in dat prachtige gebied rondom Eibergen en Meddo.

Wij zullen van Arjen zeker nog horen. Zijn site is helemaal in het Engels geschreven. Dat heb je met die nieuwe universiteiten. English is the language. Perfect.

Mocht u mij op zake willen attenderen, of naar aanleiding van bovenstaand reageren, dan vindt u hieronder mijn adres.